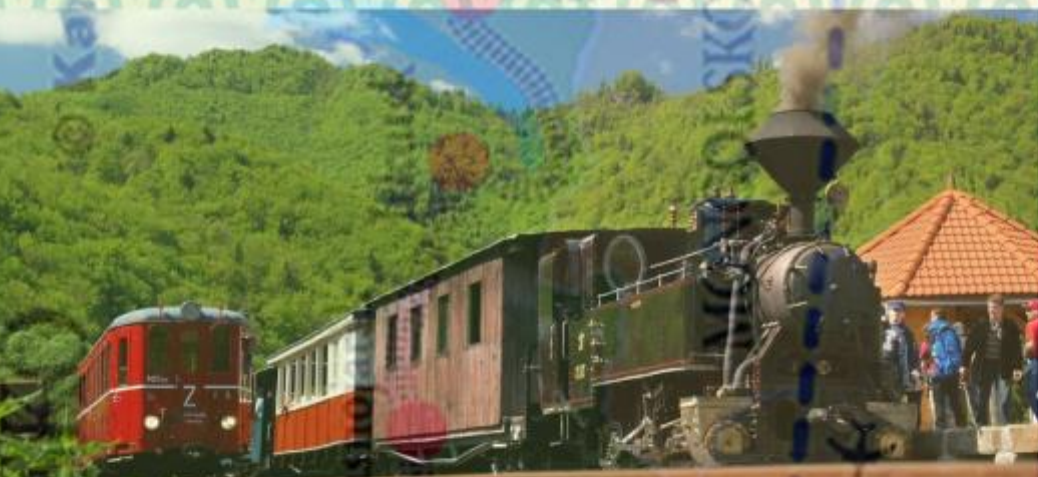

VÝROVINY

Téma : Cestovanie Vlakom

0,50 €

2. číslo
Apríl - Máj
2017

Aké články
nájdete v
novinách ?:

TOP 5 Železničných
Tratí

Ako funguje parná
lokomotíva ?

Historické lesné
železničky

Ojednať si
električku ?

Cestovanie vlakom
zadarmo

Železničné :
Omaľovanky
Vtipy a komiksy

Úvod Šéfredaktorou

Milí čitatelia Výrovín, radi by sme vám predstavili úplne nové číslo Výrovín plné zábavy a zaujímavostí. Nájdete v ňom plno vecí o železnici a cestovaní vlakom. Nový príbeh o poruche s elektrinou a nápad na usporiadanie skvelého výletu s električkou do Teplíc a oveľa viac. Ďakujeme, že ste si číslo zakúpili a prajeme príjemné čítanie.

Šéfredaktori
Jonáš Štepita a
Deniska Petrovská

Ako funguje Parný vlak ?

Naši novinári si pre vás pripravili článok o niečom, čo už je dnes nezvyčajné. Sú to parné vlaky, ktoré kedysi jazdili bežne. Dnes sú veľmi vzácne a môžeme sa nimi odvieť už len pri zvláštnych akciách.

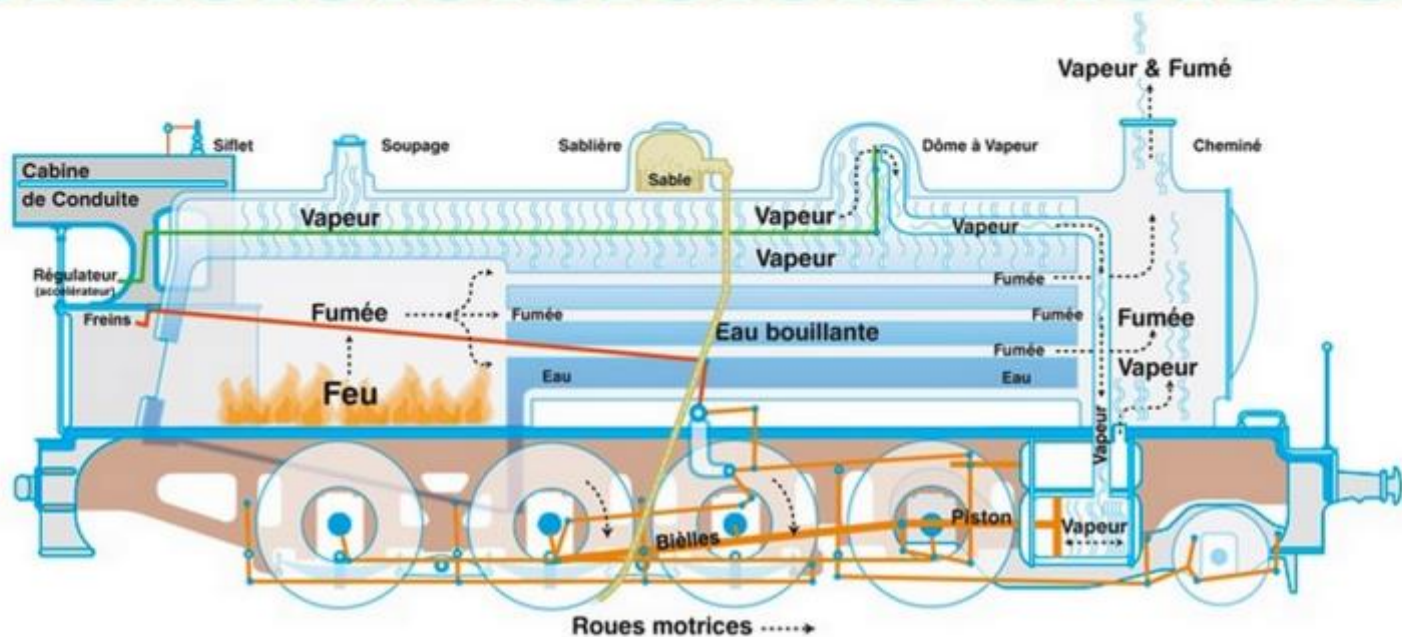
Parný rušeň alebo aj parná lokomotíva je rušeň poháňaný parou. Bol to hlavný druh rušňa na železnici od polovice 19. storočia do polovice 20. storočia.

Parná lokomotíva je železničná lokomotíva, ktorá sa pohybuje parným strojom. Tieto lokomotívy sú poháňané spaľovaním horľavého materiálu - zvyčajne uhlia alebo dreva - na výrobu piesty, ktoré sú mechanicky spojené s hlavnými kolesami (vodičmi) lokomotívy. Rušňovodič nasype uhlie do pece pod kotlom v ktorom je voda. Voda sa vyparí a urobí paru ktorá je vedená do prednej časti lokomotívy, kde pohybuje piestom tam a späť. Ten je tyčou pripevnený ku kolesám ktoré hýbu s vlakom.

Dnes už sú tieto rušne nahradené modernejšími rušňami - jazdiacimi na elektrinu. Parné rušne tak stretávame už len na zvláštnych akciách, ako napríklad Deň detí či Mikuláš alebo na rušňoparádach .

Maroš Hrehuš

Obrázok k článku
je na druhej strane

2 Lesné železničky na Slovensku

Vážení čitatelia Výrovín, Pripravili sme si pre vás 2 najlepšie lesné železničky na Slovensku, ktoré môžete súčasne navštíviť a užiť si skvelú pomalú jazdu cez zákutia lesa.

1. Čiernohronská železnica - Opäť otvorila tohtoročnú sezónu, a pravidelnú prevádzku motorových vlakov. Aj ako malý som mal tú česť jeden z týchto vlakov riadiť, s pomocou strojvedúceho. Má rozchod 76 cm a je dlhá viac ako 10 km. Pritom má viac ako 100 rokov a mimoriadne jazdy s parnými rušňami na týchto tratiach neprehliadnete.

2. Kysucko-Oravská lesná železnica - Vznikal v roku 1926, a pôvodný úsek sa začínal v Novej Bystrici v časti Vychylovka. Pôvodne slúžila len na odvoz dreva čo bolo v rokoch 1915 - 1918. Oravskú lesnú železnicu vybudovali neskôr až po Oravský Podzámok - Oravský hrad. Na tejto trati je fascinujúca jej úvratová časť ktorá je veľmi strmá na úseku Vychylovka - Beskyd.

použitie informácie : www.forestportal.sk - Šfr. Jonáš Štepita

Výroviny - Apríl, Jún - 2017

Bezplatné cestovanie vo vlakoch ZSSK

Železničná spoločnosť Slovensko zabezpečuje od 17. novembra 2014 na základe rozhodnutia Vlády SR bezplatnú prepravu pre vybrané skupiny obyvateľstva. Ak majú cestujúci záujem túto možnosť využiť, je potrebné:

- zaregistrovať sa do systému ZSSK (v pokladnici ZSSK alebo cez internet, neplatí pre deti do 6 rokov)
- získať na základe registrácie Preukaz ZSSK, na ktorý sa priznáva bezplatná preprava
- pred cestou si zabezpečiť cestovný lístok na bezplatnú prepravu (v pokladnici alebo cez internet)
- pri kontrole vo vlaku sa preukázať preukazom ZSSK, na ktorý sa priznáva bezplatná preprava (ak neobsahuje fotografiu aj preukazom totožnosti) a cestovným lístkom na bezplatnú prepravu

Zdroj : www.slovakrail.sk

Šfr. Deniska Petrovská

	PREUKAZ PRE ŽIAKA/ŠTUDENTA	ŽIAK/ŠTUDENT
Platí: 17.11.2014 - 30.09.2015		
Meno: Veronika Priezvisko: Petrikova Dátum narodenia: 08.09.1993 STO Bratislava Základná trať: Nové Zámky Bratislava hl.st.		 Doplnková trať: Palárikovo Ba-hl.
AD6145673	4017015000041874	16
24.10.14 16:49 Bratislava hl.st.		

Objednať si jazdu električkou? Dnes to nie je žiaden problém!

Na trati Trenčianskej elektrickej železnice, kde jazdia mimoriadne a letné pravidelné víkendové jazdy historických električiek Trenčianska Teplá - Trenčianske Teplice, sa dá objednať vlastná mimoriadna jazda podľa vašich predstáv!

Trať ŽSR 122 Trenčianska Teplá - Trenčianske Teplice je traťou, na ktorej bola pravidelná doprava ZSSK prerušená 10.decembra 2011. Dnes ju prevádzkuje nezisková organizácia TREŽ pre mimoriadne jazdy a pravidelnú letnú víkendovú prevádzku. Popri týchto skvelých akciách s historickými električkami si môžete zarezervovať alebo teda objednať aj súkromnú jazdu električkou do Trenčianskych Teplic s ľubovoľným počtom a kombinovaním vozov a výzdoby či zastávok.

Skvelý nápad pre narodeninovú oslavu

K svojim 13.narodeninám som poprosil rodičov o najlepší narodeninový darček a to jazdu električkou. Prvé reakcie zo strany rodičov boli neisté, a až po preriedení narodeninových darčkov a prianí a lepšieho školského prospechu známok sa rozhodli s pánom Dušanom Nosálom (vedúcim TREŽ) dohodnúť jazdu električkou.

Už len zorganizovať

Celková kapacita električky je 105 cestujúcich, aj s miestami na sedenie ktorých je 32. Nám sa podarilo pozvať cez 32 ľudí, z toho asi štyria nemohli. Takže v električke bolo možno 30 ľudí. Bola tým pádom dostatočne plná no nie preplnená.

Náš odchod z Teplej bol o 14:00 a keďže sme ešte museli chvíľu počkať, tak sme mali meškanie asi päť minút. Mal som aj ako oslávenec skvelú možnosť pre vypravenie vlaku a kontrolu lístkov čo ma veľmi bavilo. Aj keď sme odišli 14:07 z Teplej tak električka je už stará dáma a jej maximálna rýchlosť 30-40 km/h dala šesť kilometrovej trase 20 minút cesty. Čo bolo skvelé pretože sme si ju všetci užili a najmä ja .

Výroviny - Apríl, Jún - 2017

Po príchode do Trenčianskej Teplej sme nazreli aj do depa
O 16:30 sme odišli z Teplíc a pred 17:00 sme prišli do Trenčianskej Teplej. Stačilo prehodiť výhybku a presunúť voz k depu. Všetkým sa páčilo aj nové múzeum v depe, staré návestidlá a ostatné električkové vozy. Všetci spokojní nakoniec odišli po rozlúčení domov. Viac o Trenčianskej elektrickej železnici nájdete na www.trezka.sk.

„Týmto by som sa chcel poďakovať Trenčianskej elektrickej železnici a mojim rodičom za skvelý deň, za pekné darčeky a tiež za to, že som mal skvelú príležitosť byť vlakvedúci a pohovoriť si so železničiarimi. Ďakujem aj všetkým cestujúcim, že to so mnou vydržali a že sa prišli odvieť, ďakujem tiež aj za ich skvelé darčeky a teším sa na ďalšiu spoluprácu s TREŽ.“

Električka na zastávke kaňová a v konečnej stanici Trenčianske Teplice

Foto : Michal Mazánik

Šfr. Jonáš Štepita

TOP 5 - Najzaujímavejších železníc na svete

Milí čítatelia, keďže toto vydanie novín je o vlakoch a o železniciach, tak sme si pre vás pripravili reportáž o top 5 najzaujímavejších železniciach sveta. Dúfame, že vás zabavíme a niečo naučíme.

Železničný trh v Thajsku

Železnica, ktorá prechádza thajským trhom Maeklong určite patrí medzi najkurióznejšie. Tu nestačí len vedieť správne naleštiť jablká a stanoviť cenu vhodne voči konkurencii. Obchodníci musia byť veľmi šikovní. Musia niekoľkokrát denne všetok svoj tovar zbalit' a znovu vybalit' vždy, keď stredom trhu prechádza vlak.

Najdlhšia železnica sveta - Transsibírska Magistrála

Výstavba začala ešte za cárskych čias na konci 19. storočia, elektrinu na celej trati dobudovali až pred niekoľkými rokmi. Najdlhšia železnica sveta meria 9288 km, spája Moskvu s Vladivostokom a naprieč celým Ruskom vlak cestuje 7 dní. Prejdete cez 7 rôznych časových pásiem, desiatky miest, mnohé známe rieky a pohoria.

Romantický tunel lásky

Tri kilometre dlhý úsek železnice pri mestečku Klevan na Ukrajine slúži najmä pre drevársky priemysel. V ostatných rokoch ho preslávili mnohé zaľúbené páry, ktoré si sem prišli sľúbiť večnú lásku. Táto romantická ale aj samozrejme láka aj množstvo fotografov. Vlak prevažne s drevom premáva tunelom približne trikrát denne.

Železnice nad morom

Predstavte si, že sa z vlaku viete pozrieť na šíre more. Most Pamban medzi indickou pevninou a Rameswaranom dokázali spojiť nádhernou železnicou už začiatkom minulého storočia. Trať vedie ponad more viac ako 2 kilometre a ešte pred niekoľkými rokmi sa časť mosta určená pre prechod veľkých lodí a tankerov otvárala manuálne.

Lietajúce vlaky

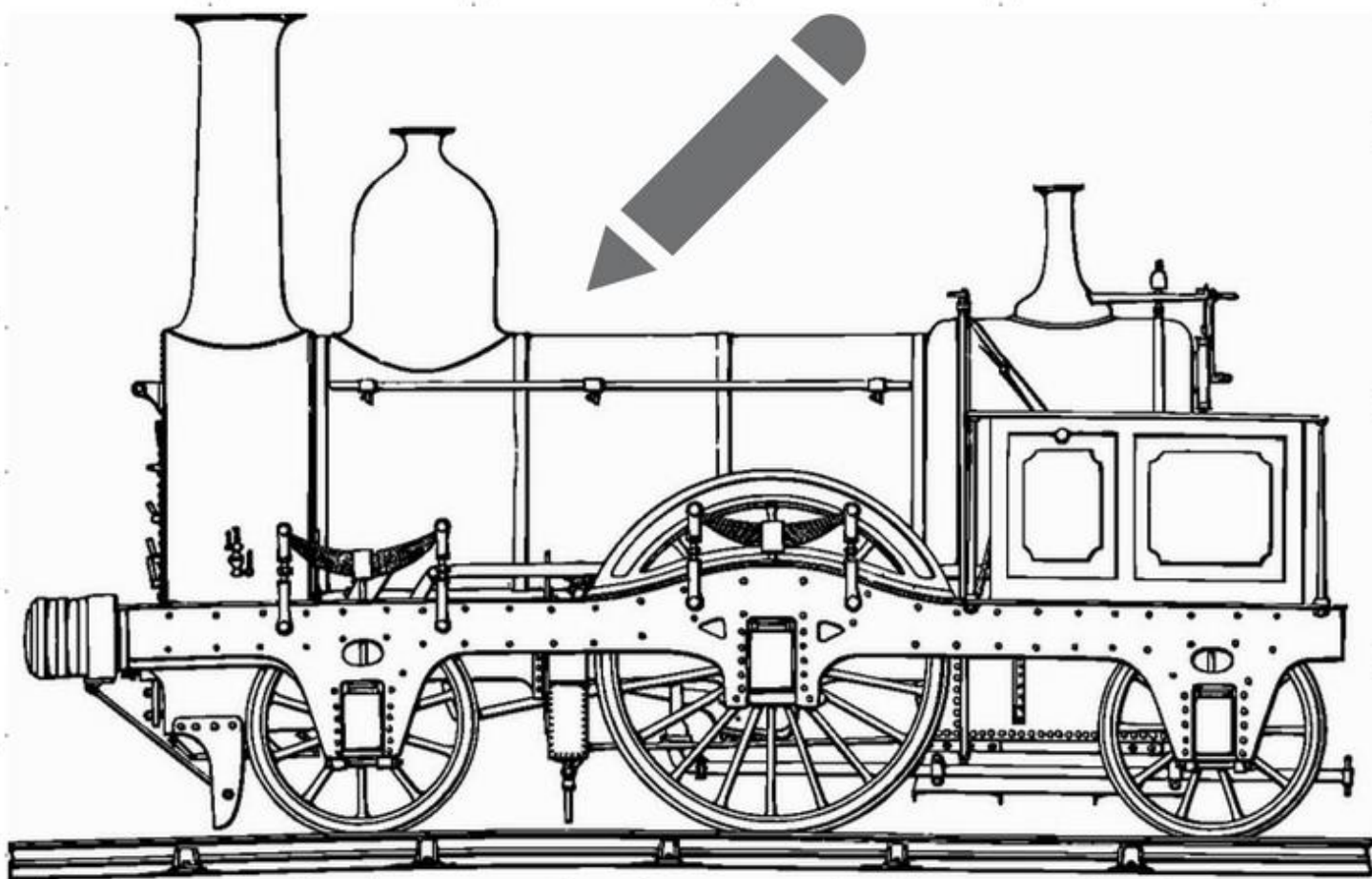
Na Novom Zélande je dokonca železnica, ktorá pretína runway letiska Gisborne. Kontrolná veža tak okrem počasia, vzdušného priestoru, navigovania lietadiel a helikoptér musí riešiť aj príchody a odchody vlakov cez stred pristávacej dráhy.

Adam Porubčan : prevzaté a upravené

: <http://www.milujemcestovanie.sk>

Výroviny - Apríl - Jún 2017

Vymaľujte si jednu z prvých lokomotív na svete !

Vtipy :

Vo vlaku sa pýta revízor:

- Pani, za toho psa ste platili?
- Nie, ja som ho dostala na narodeniny.

O 8:00 vyjde rýchlik z Bratislavy do Košíc a o 9:00 vyjde rýchlik z Košíc do Bratislavy . Kde sa stretnú ? V opravovni rušňov !

Vybrali sme z TIMELINE

Milí čitatelia, na záver novín sme si pre vás nachystali článok o miešaní zmrzlín, ktorý sme prevzali z časopisu TIMELINE, ktorý vychádza pre druhý stupeň.

Popri rozhovore so zakladateľmi zmrzlinárne Velice Nová Dubnica prišla reč aj na miešanie zmrzlín. Pre niektorých zákazníkov je to výborná vec, avšak skúsenosti zmrzlinárov môžu hovoriť niečo iné. V tomto prípade totiž doslova platí to, že každá minca má dve strany.

Podľa slov Richarda Hahna zo zmrzlinárne Velice nie je miešanie zmrzlín vo svete vôbec bežné: „So všetkými ľuďmi, s ktorými sme sa stretli z celého sveta, nikto nepoznal niečo ako miešanú zmrzlinu. To je fenomén asi len u nás na Slovensku a aj to iba v určitých krajoch,“ vraví.

Miešanie môže spôsobiť zmrzlinárom aj množstvo technických problémov: „Zmiešate napríklad čokoládovú a citrónovú a ak to urobíte 10-krát, už vám nezostane ani čistá čokoládová a ani čistá citrónová. Ešte väčšie problémy sú, ak sa zmieša napríklad zmrzlina s laktózou a zmrzlina bez laktózy,“ zdôrazňuje Hahn.

„Druhý problém je, že ak zmiešate napríklad citrónovú s nejakou úplne inou, tak sa stratí význam oboch chutí. Niektorí dokonca prídu s tým, že namiešajte mi a je im úplne jedno čo,“ hovorí jeho kolegyňa Dominika. Názory na miešanie zmrzlín sa medzi návštevníkmi rozchádzajú. „Je to celkom v poriadku,“ poznamenal mladý návštevník Adam. „Ja si myslím, že by si mal človek užiť tu jednu príchuť. Niektoré chute sú spolu dobré, ale radšej si užijem jednu príchuť,“ oponuje návštevníčka Mária.

Michal Mazánik

